Avri
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 290
4190 CG GELDERMALSEN

UW KENMERK UIT-25-05945
UW BRIEF VAN 12 november 2025
ONS KENMERK GZDGCB2309948/2317707
VERZENDDATUM 30 januari 2026

CONTACTPERSOON I. Burger
TELEFOONNUMMER 06-18611887
TEAM Ruimtelijke Ontwikkeling

ONDERWERP Zienswijze Kaderbrief 2027 Avri

Geacht bestuur,

In goede orde ontvingen wij uw concept kadernota over het jaar 2027. Wij hebben kennis genomen van dit document en deze behandeld in onze commissievergadering van 15 januari 2026 en de raadsvergadering van 29 januari 2026. In deze zienswijze gaan wij in op uw kadernota.

**Nieuwe bestuursperiode**
Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die deze gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij zijn u erkentelijk voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van Avri. De samenwerking is voor ons van groot belang, omdat wij hierdoor taken beter en efficiënter kunnen uitvoeren voor onze inwoners en ondernemers.

Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur en nieuwe raden. En deze nieuwe raden tijdig mee te nemen als volwaardige partners. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden.

**Strategische onderwerpen**
We verwachten dat de huidige strategische projecten zoals het grondstoffenplan, het circulair ambachtscentrum en de herziening van de bestuurlijke structuur, onderwerpen zijn waarbij er rekening wordt gehouden met de komst van het nieuwe bestuur en raden.
We hechten grote waarde aan een uitvoering die in nauwe afstemming met de gemeenten plaatsvindt om zo te zorgen voor een breed draagvlak. Voor nieuwe bestuurders is van belang dat duidelijk is dat de kerntaak van de Avri is de afvalinzameling en - verwerking. Circulariteit is hier een belangrijk onderdeel van. Het

verzoek is om dit mee te nemen in de tekst voor de begroting. We merken op dat de zin ‘De komende jaren staan de gemeenten en Avri voor de uitdaging om te komen tot een circulaire economie’ is te stellig geformuleerd. Het doeljaar is 2050 en het is beter te spreken over ‘toe werken naar’.

Tegelijkertijd vragen de lopende projecten en de uitvoering van het Strategisch Koersplan al veel van de organisatie. Gezien de combinatie van landelijke ontwikkelingen, stijgende kosten en de omvang van de eigen ambitie, is het van belang om realistisch te plannen en scherpe keuzes te maken.
Avri doet er goed aan kritisch te blijven op wat nu noodzakelijk is en wat op een later moment kan worden opgepakt. Een duidelijke prioritering, tussen wat moet en wat wenselijk is, helpt om de beschikbare capaciteit effectief in te zetten en de kwaliteit van uitvoering te waarborgen.

Het doel zou daarbij moeten zijn om de ingezette koers zorgvuldig voort te zetten, ambities waar nodig tijdelijk bij te stellen, en vooral te concentreren op die onderdelen die in deze fase realistisch uitvoerbaar en bestuurlijk noodzakelijk zijn. We merken op dat in de tekst niet altijd duidelijk is waar al een besluit over is genomen of wat voornemens zijn.

**Taakstelling**
Zoals ook in eerdere zienswijzen is aangegeven, blijven we geconfronteerd met een negatief financieel vooruitzicht. De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen, worden structureel met miljarden verminderd (circa 5%). Dit gebeurt terwijl de uitdagingen op diverse beleidsterreinen fors toenemen en de kosten voor materiaal en personeel blijven stijgen. Dit vraagt van de gemeenten en de Avri om een flexibele en innovatieve aanpak om de veerkracht en toekomstbestendigheid van onze regio te waarborgen. Gemeenten hebben daarom al ingrijpende ombuigingen doorgevoerd.

Gezamenlijk hebben de gemeenten daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028.

Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen. Weliswaar drukt de hoogte van de afvalstoffenheffing niet direct op de gemeentelijke begroting zelf, is het belangrijk dat de kosten voor de inwoners op het gebied van afvalinzameling en – verwerking beperkt worden.

U heeft in de begroting 2026 meerdere ombuigingen voorgesteld, maar de ombuigingen waren onvoldoende uitgewerkt waardoor dit nog niet heeft geleid tot resultaat. De ombuigingen vragen om een verdere uitwerking en we verwachten dat deze in de komende begroting zichtbaar worden.

**Indexatie**
We hebben kennisgenomen van de voorgestelde indexering in de kadernota, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 4,2 % en een prijsstijging van 2,4% wordt gehanteerd. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Maar dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexering op basis van de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven.

Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit, dat gemeenten minder automatisch meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector.

Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexering die de GR voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We gaan daarom de komende maanden graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een meer passende en evenwichtige indexeringssystematiek voor de begroting 2027 en de jaren daarna.

**Rechtmatigheid**
Bij gemeenschappelijke regelingen is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording van ons college kan worden beïnvloed door niet rechtmatig handelen van een instelling, waarmee een gemeente is verbonden indien:

- in de regeling, statuten, oprichtingsakte of overeenkomst is geregeld dat voorwaarden aan de bijdrage zijn verbonden waaraan de instelling zich moet houden om niet gehele of gedeeltelijke vermindering van de bijdrage van de gemeente te krijgen;
- de verbonden partij een mandaat heeft om namens en met gemeentelijke middelen geld te besteden, waarbij de gemeente feitelijk opdrachtgever is; feitelijk is de verbonden partij een serviceorganisatie van de deelnemende gemeenten;
- de verbonden partij een eigen rechtspersoonlijkheid heeft en een aanbesteding verricht terwijl deze verbonden partij binnen de gezagsstructuur van de gemeente werkzaamheden verricht voor de gemeente;
- de verbonden partij geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft en de opdracht daarmee feitelijk is verstrekt door de gemeente.

In al deze gevallen gaat een geconstateerde rechtmatigheidsfout bij de verbonden partij ook meetellen in de rechtmatigheidstoets van de mandant, oftewel onze gemeente. Sinds 2025 ligt de verantwoordingsgrens op 2%. Dit is de maximale drempel voor de totale omvang van financiële rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden die een gemeente mag hebben.

Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij?

1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt, dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord.
2. Dat er bij de verbonden partij interne controle plaatsvindt op het monitoren van het rechtmatig handelen.
3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar.
4. Dat in de jaarrekening van de verbonden partij verslag moet worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen.
5. Dat de betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente.

**Effecten landelijke ontwikkelingen op de afvalstoffenheffing**
We hebben begrip voor de uitdagingen waar Avri voor staat. Door landelijke ontwikkelingen en hogere belastingen zullen de kosten voor afvalinzameling en -verwerking de komende jaren fors stijgen, met directe gevolgen voor de afvalstoffenheffing en daarmee voor de inwoners. Gelet op het bovenstaande achten wij een structurele verlaging van de deelnemersbijdrage niet realistisch, maar vinden wij het wel van groot belang dat Avri kritisch blijft kijken naar haar eigen financiële huishouding en organisatie.

Gezien de grote impact op het tarief zoals dat nu wordt voorzien, zien wij de noodzaak om tijdig hierover met elkaar in gesprek te gaan. Om het te verwachten effect te dempen zijn interventies nodig en wellicht ook pijnlijke keuzes voor de Avri en de gemeenten. Dit moeten we niet uit de weg gaan. Onze verzoek is daarom of de Avri scenario's zou willen opstellen, zónder interventies en mét interventies. Hierbij nodigen wij de Avri uit om ook 'out of the box' te denken en ingrijpende interventies niet uit de weg te gaan. Vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid is het goed om ook de gemeenten erbij te betrekken.

**Samenwerking met partners**
We volgen de verkenning van samenwerking met externe partners, zoals Waardlanden met interesse. We verzoeken nadrukkelijk om tijdige en transparante communicatie naar de gemeenten, zodat wij onze rol in het besluitvormingsproces optimaal kunnen vervullen.

**Innovatie en datagestuurd werken**
We waarderen de transitie naar datagestuurd werken en de implementatie van technologie ter optimalisatie van de inzameling, met het oog op efficiëntie en milieuvriendelijkheid. Wij beschouwen dit als een instrument om kosten te beheersen en duurzaamheid te versterken.
De toegevoegde waarde dient zich echter te manifesteren in concrete resultaten, zoals een vermindering van vervoersbewegingen, een verlaging van emissies en verbeterde scheidingsresultaten. Wij worden graag op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

**CRSD-rapportage**
Goed op te lezen dat de Avri hun CRSD-rapportage in 2027 gaan uitbreiden. In verlengde daarvan verzoeken wij de Avri om bij grote investeringen de effecten op de afvalstoffenheffing en deelnemersbijdrage in beeld te brengen en te communiceren.

**Heroverweging toezicht op de afvalstoffenverordening**
Het heroverwegen van het toezicht op de afvalstoffenverordening is positief. Het is van belang de huidige beperkte capaciteit zo effectief mogelijk in te zetten. Meer aandacht voor communicatie vinden wij daarbij ook van belang. De inzameling van afval is voor inwoners best complex, communicatie hierover vraagt om continue aandacht en moet voor iedere inwoner te begrijpen zijn.
In zijn algemeenheid verzoeken wij u om bij ingrijpende wijzigingen in inzamelmethoden en tarieven een gezamenlijke communicatie- en participatiestrategie met de gemeenten af te spreken, zodat inwoners tijdig, helder en begrijpelijk worden geïnformeerd.

**Bedrijfsafval**
De Avri wil de inzameling g van bedrijfsafval versterken. Graag ontvangen wij inzicht wat het te verwachten financiële effect hiervan is op het resultaat voor bedrijfsafval.

**Actualisatie financiële kaders**
Met betrekking tot de financiële kaders merken wij op dat zowel de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen als de Nota Reserves en Voorzieningen uit 2017 zijn. Conform artikel 11 van de financiële verordening dient eens in de 4 jaar een nota ter vaststelling aangeboden te worden. Wij verzoeken u deze actualisatie op korte termijn te realiseren. Conform de financiële verordening kunnen beide onderwerpen in 1 nota samengevoegd worden.

**Samenwerking**
We waarderen de voortgang en koersvastheid van Avri, en zien tegelijkertijd de behoefte aan meer bestuurlijke duidelijkheid en financiële transparantie in de volgende fase. Het afgelopen jaar heeft de gemeente veel tijd geïnvesteerd in het optimaliseren van de samenwerking tussen bestuur en ambtelijke organisatie. De verschillende gesprekken hebben duidelijkheid gegeven over knelpunten en over kansen om de samenwerking te versterken. De komende jaren hopen wij de resultaten van deze inspanningen zichtbaar terug te zien in de samenwerking tussen Avri en de gemeenten.

Wij roepen op om het partnerschap te verdiepen, de informatievoorziening te versterken en de verbinding met gemeentelijke doelen verder te concretiseren. Alleen op die manier kunnen wij samen blijven sturen op een circulaire, duurzame en betaalbare toekomst voor onze inwoners.

**Slot**
Wij vernemen graag uw reactie op de punten uit deze zienswijze. Rest ons nog u veel succes te wensen met het opstellen van de ontwerpbegroting 2027. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

| | |
|---|---|
| De griffier | De voorzitter |
| D. van der Harst | M.A. Mulder |